A°. 1854. N°. 288.

DINGSDAG 5 DECEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

PATENTEN.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gezien hebbende art. 25 der wet van 21 Mei 1819,

Gelet op Zijner Majesteits besluit van 17 October 1820, (Staatsblad no. 22), strekkende ter bevordering eener meer rigtige uitvoering van art. 32 der wet op het *Patentregt*, tot het afhalen der *Patentzegels* betrekkelijk;

Brengen bij deze ter kennis van een ieder, welke zich gedurende het tweede kwartaal dezes dienstjaars, tot verkrijging van een Patent heeft aangegeven, alsmede aan al die genen, welke als medeteekenende deelgenoot, ingevolge art. 8 der wet, van een afschrift van Patent moeten voorzien zijn, dat de Patentbladen in gereedheid zijn gebragt, en dat tot derzelver uitgifte, zal worden zitting gehouden aan het Bureau der Belastingen, ten Stadhuize en wel van Donderdag den 7. December tot en met Zaturdag den 9. December 1854 daaraanvolgende, van des namiddags *vijf* tot *zeven* ure.

Dat wijders, na verloop van het voorschreven tijdperk, al de onafgehaalde Patentbladen of derzelver afschriften in handen van de Deurwaarders der Directe Belastingen zullen worden gesteld, ten einde door hen, na daarvan Proces-Verbaal te hebben opgemaakt, ingevolge art. 2 van bovengenoemd Koninklijk besluit, aan de huizen der belanghebbenden te worden bezorgd. welke voor die bezorging zullen genieten *tien cents*, zonder meer.

Gedaan te Utrecht, den 5. December 1854.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. HINLOPEN, weth.
Ter ordonnantie van dezelve,
H. G. RÖMER.

UTRECHT 5 December.

Het groote nieuws van den dag is steeds het sluiten van het verdrag van bondgenootschap tusschen Oostenrijk, Frankrijk en Engeland, waarvan we Zondag reeds onzen lezers de officiele teekening hebben medegedeeld.

Te gelijkertijd, dat Oostenrijk met Pruissen in overeenstemming kwam over het artikel, dat aan het Aprilverdrag moest worden bijgevoegd, bereidde het een verdrag met de Westmagten. Dat velen in Duitschland zich hierover verheugen, is duidelijk. De Berlijnsche korrespondent van de *Köln. Z.* roept uit: een daverend vivat moet aan Oostenrijk worden gebragt, nu het zich bij verdrag nader aan de Westmagten heeft aangesloten!

De vraag is echter: wat is de beteekenis van het gesloten verdrag? De beurs te Parijs was in vreugde, en de fondsen stegen op de eerste tijding 2 pCt. Velen zien er eene reden te meer in, om aan nieuwe vredesonderhandelingen te gelooven, waarbij Oostenrijk de bemiddelende partij zou wezen. Anderen beweeren, dat Oostenrijk thans spoedig op het slagveld zal moeten treden. Beiden zijn misschien, voor 't oogenblik althans, in hunne gevolgtrekkingen overdreven. Wat later kan volgen is onzeker, maar voorloopig zal Oostenrijk zich stellig nog niet in den strijd mengen, het zal daarentegen zeker alles aanwenden, om den vrede te verkrijgen. Maar 't is ook buiten kijf, dat het thans gesloten verdrag Oostenrijk nader tot de Westmagten heeft gevoerd. Om den waren aard van het verdrag te leeren kennen, moet men trouwens meer van den inhoud kennen, dan uit de enkele woorden blijkt, die de *Moniteur* medegedeeld heeft.

Van het oorlogstooneel is niets nieuws dan dat een korps Russen in den nacht van den 20. op den 21. eene kleine nederlaag heeft geleden. — De wijziging in het Turksche kabinet is van weinig belang.

De verandering in het Engelsche ministerie wordt niet bevestigd. Het schijnt slechts een beursgerucht. Maar ook de wijziging van het Deensche ministerie, ofschoon door alle bladen medegedeeld, wordt thans weêrsproken. De telegraaf heeft dus weder onware berigten de wereld ingebragt!

Uit New-York meldt de *Amst. C.*, dat de bekende N. Amerikaansche gezant aan het Spaansche hof, de heer *Soulé*, zou worden teruggeroepen. Daardoor ware eene bijna onverwachte toegeeflijkheid van N. Amerik. regering aan Spanje bewezen.

Per telegraaf wordt ons gemeld, dat het Traktaat tusschen Oostenrijk, Frankrijk en Engeland de solidariteit der Europesche belangen waarborgt, waartoe men de vereenigde magt der Groote Mogendheden wil aanwenden, in het vertrouwen, dat geheel Duitschland zijne medewerking zal verleenen, om door een wereldvrede de rust in Europa op soliede grondslagen te herstellen.

*— Het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut heeft van het bestuur der Koninklijke zeil- en roei-vereeniging, eene officiele mededeeling ontvangen, dat die vereeniging eene premie van twee honderd gulden beschikbaar stelt voor den gezagvoerder der Nederlandsche vloot, die het best overeenkomstig de voorschriften van het Instituut, het Journaal zijner reis zal hebben gehouden.

Deze premie zal uitgereikt worden, twee jaren na den datum der uitloving, voor dat ingekomen Journaal, dat naar de uitspraak van het Instituut, het best aan de voorwaarden zal hebben voldaan.

De voorwaarden reeds te vinden in de werken van het Instituut, zullen nog nader worden omschreven in de Nederlandsche *Staats-Courant*. Reeds vele blijken zijn door den handel gegeven, dat hij belangstelt in deze inrigting, wier eene afdeeling zoo bij uitnemendheid praktisch is, en deze onbekrompen uitlooving zal waarschijnlijk den reeds betoonden ijver van Reeders en Gezagvoerders nog meer aanvuren. B. B.

§— Het voorstel van de heeren *v. Nispen v. Sevenaer*, *Storm van 's Gravesande* en *van Akerlaken*, is zamengevat in een wets-ontwerp van 9 artt. — De hoofdzakelijke inhoud is: afschaffing van den accijns op het gemaal van de maïs, de rogge en de Egyptische rogge; de vergunning van de plaatsel. besturen tot het malen van onbelast graan wordt ten opzigte der bovengenoemde granen niet vereischt; te rekenen van den dag waarop deze wet in werking komt wordt geene teruggave verleend van de belasting op het gemaal voor meel of brood van deze graansoorten, dat na dien tijd het Rijk wordt uitgevoerd; in de gevallen waarop bij de wet van 29 Junij 1851 aan de gemeenten het heffen van belasting op het gemaal der rogge wordt toegelaten, kan eene plaatselijke belasting worden geheven van 60 centen van de 100 ponden; dit bedrag zal hooger kunnen worden opgevoerd in de gemeenten waarop art. 255 der genoemde wet in toepassing wordt gebragt; in gemeenten, waarin op 1 Januarij 1855 opcenten op den bij deze wet afgeschaften accijns worden geheven, kan het bedrag dier opcenten als belasting op het gemaal der rogge worden geheven tot op den 5. Julij 1856; deze wet treedt in werking 1 Febr. 1855.

In de memorie van toelichting wordt o. a. gezegd, dat deze belasting als de drukkendste kan worden beschouwd, en zij de meest inpopulaire te noemen is. De afschaffing van andere belastingen zal de aanvraag tot het afschaffen van de belast. op de rogge niet verminderen, maar veeleer vermeerderen. De voorstellers hebben zich verpligt geacht, eene poging te wagen tot afschaffing dezer belasting, daar deze afschaffing hun regtmatig, billijk, en door het staatsbelang gevorderd scheen.

*— De Minister van binnenlandsche zaken heeft, onder dagteekening van den 25 ll., aan de firma *de Rijk en Co.*, te Tegelen, eene koncessie toegestaan voor de in de vaartbrenging van eene stoomboot, voor passagiers en goederen, dagelijks tusschen Roermond en Rotterdam; — en is bij eene andere beschikking aan den heer *Berger*, te Venlo, de vergunning toegestaan om zijne bereids verkregene koncessie voor eene stoomvaart tusschen Venlo en Rotterdam nu te veranderen in die van Roermond op Rotterdam. — Deze konkurentie is sedert lang door het publiek gewenscht, vooral met het oog op de sleepstoombootdienst.

— Het plaatselijk bestuur der gemeente Arnhem, heeft een nieuw bewijs gegeven, dat het tracht zooveel mogelijk in de behoeften der schamele klasse te voorzien en de publieke gezondheid te be orderen. Gisteren en heden is namelijk van wege het gemeentebestuur legstroo uitgedeeld aan de minvermogende ingezetenen, terwijl tevens gelegenheid zal worden gegeven om kosteloos witkalk, tot het reinigen der woningen, te bekomen. *Arnh. C.*

— De *Caecilia* berigt ons, dat ons twee schoone Concerten te wachten staan, het eerste Dames Studenten-Concert, waarop wij zullen vergast worden op de voordragten van Mej. *W. Clauss*, pianiste, en den Duitschen baszanger den heer *Dalle Aste*, verbonden aan de Groote Opera te Amsterdam, en het tweede Stads-Concert waarop de zangeres *Nissen-Saloman* en de violoncellist *Basta* zich zullen doen hooren.

— Het is ons aangenaam te kunnen vermelden dat de Rederijkers-kamer *de Eendragt* aanstaanden Dingsdag, den 12 dezer, eene buitengewone vergadering zal geven in de zaal nevens den Schouwburg. Deze vergadering, waarop ook dames zullen uitgenoodigd worden, zal worden geopend door eene lezing van den hoogleeraar *L. G. Visscher*, waarna, voorafgegaan door eenige voordragten van de sectie der muziek, de opvoering zal plaats hebben van een tooneelspel.

— De heer *Regout* en zijn 12jarig dochtertje, bij de kruidontploffing te 's Hage zwaar gewond, zijn in den nacht van den 2. en 3. dezer overleden. De overige lijders zijn nog niet buiten gevaar.

— Na Nieuwjaar zal, naar men verneemt, Z. M. eenige feesten geven in de salons op Hoogstdeszelfs paleis, aan welker verfraaijing den ganschen zomer gearbeid is.

— Uit Kampen schrijft men, dat de Vrijmetselaarsorde aldaar ook dezen winter weder hare philanthropiesche inrigting *Orde en Vlijt* zal openen. In vorige jaren heeft die inrigting veel nuts gesticht, en vele verarmden warm locaal en spijzen aangeboden.

Ook alhier wordt, naar wij vernemen, door de Vrijmetselaarsloge, hoewel niet uit eene daartoe gestelde inrigting, maar door de handen harer leden, aan verarmde natuurgenooten welgedaan, door het uitdeelen van brood en turf.

:— Men verneemt, dat het lossen van de gestrande Deensche sloep Marie met zoo veel spoed en ijver is bewerkstelligd, dat men het geluk gehad heeft de lading gerst van dat vaartuig voor het grootste gedeelte droog en ongeschonden te bergen. Zij is te Scheveningen in een pakhuis opgeslagen.

— De *Augsb. Z.* geeft eene vergelijking van het aantal offers dat in verschillende veldslagen is gevallen. Daaruit blijkt, dat de veldslagen tegen de Russen steeds het moorddadigst waren; van alle gevechten van den nieuweren tijd, hadden tot dus verre de meeste offers, in vergelijking van het aantal der strijdenden en den tijd van het gevecht, de slag bij Zorndorf, en de strijd bij Kunersdorf gekost. Per uur waren er 36 en 37 man van de 1000 gevallen. Bij Inkermann zijn er volgens de officiele opgaven 36 man per 1000 in 't uur gebleven. Bij Inkermann is dus even heftig gestreden als in de tot verre meest bloedige veldslagen van den nieuweren tijd.

— De volgende berigten hebben wij met het schip de **Raphael** ontvangen:

CURAÇAO 29 Sept. 1854.

Gisteren is Z. M. brik de Arend, komm. *J. H. Volmer Knollaert*, uit deze haven naar La Guayra vertrokken.

Den 5. Sept. is Z. M. schoener de Wesp, komm. *H. B. Kip*, van hier naar Santa Martha gezeild, en wel ten gevolge van een verzoek van Nederlandsche onderdanen aldaar, die een aanval der opstandelingen van Cienega tegen Santa Martha verwachtten.

De volgende berigten, hebben wij over dien opstand in de republiek Nieuw Granada ontvangen:

„Een groot deel der bevolking van de provincie Santa Martha, waaronder Cienega behoort, is zeer slecht gezind jegens het gouvernement en ondersteunde de opstandelingen heimelijk; om deze reden is bij besluit van den 9. dezer alle gemeenschap, met de plaatsen in opstand verboden.

„Bij een besluit van den 6. Sept van den gouverneur der provincie Savanilla, is deze provincie in staat van beleg verklaard, omdat men gedreigd wordt met eenen vijandelijken inval der opstandelingen van Cienega. Naar luid van brieven van Baranquilla van den 10, verwachte men den volgenden dag eenen aanval der Indianen der omstreken; men was echter voorbereid den aanvallers eene goede ontvangst te geven. Behalve de legermagt onder generaal *Presado*, kon men rekenen op 600 man goed gewapende burgers.

„Uit een legerberigt, gedagteekend Baranquilla 8 Sept. 1854, blijkt het, dat de gouvernementstroepen onder de bevelen van generaal *Patria*, op den 28. Aug. te Pamplona eene overwinning hebben behaald over eene afdeeling opstandelingen onder kolonel *Dámasa Jiron*. De opstandelingen verloren verscheidene officieren en 40 man aan dooden, onder deze hunne hoofdaanvoerders de kolonels *Dámaso Jiron* en *Donato Gonzales*; aan krijgsgevangenen 13 officieren en 200 onderofficieren en manschappen."

*— De Maas, te Maastricht, teekent 2.90 el, en blijft wassende.

— Waterhoogte te Arnhem op den 3. Dec. 3,00 El; + AP., 9,93 Gew. 60 Dm.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van gister hebben de heeren *v. Nispen*, *Storm v. 's Gravesande* en *v. Akerlaken* een voorstel ingediend ter afschaffing van de belasting van het gemaal der rogge, met eene memorie tot inlichting. De vergadering heeft besloten, het voorstel naar de Afdeelingen te verzenden. De heer *v. Nispen* heeft het wenschelijk geacht, dat met 't onderzoek eenige spoed zou worden gemaakt; — de Voorzitter heeft verklaard, dat de centrale Afdeeling deswegens zou beslissen.

De art. 57—63 van het vijfde hoofdstuk zijn aangenomen. Over de afdeeling betreffende den Waterstaat zijn de beraadslagingen geopend.

Over deze afdeeling hebben de heeren *Dommer*, *van Bosse*, *Engelen*, *Delprat*, *Hoffman* en *v. Nispen* het woord gevoerd.

De heer *van Goltstein* is tegen de verhoogde en toenemende uitgaven voor waterstaat en publieke werken. De Staat moet zich niet te veel met groote werken inlaten, maar alleen bij hooge noodzakelijkheid tusschen beiden treden. Hij heeft zich ook afgevraagd, of het nut dier uitgaven zelve wel zoo duidelijk gebleken is, en hij moet bekennen, dat hij daaromtrent in sommige opzigten in twijfel is geraakt. Inzonderheid is het ontworpen plan van rivierverbetering, naar het gevoelen van deskundigen, niet het ware, en hij betwijfelt zeer, of op die wijze het element, dat men bestrijden wil, zal kunnen worden gebreideld, en het is dan ook reeds in de vergadering opgemerkt, dat door het bedoelde plan vele belemmeringen aan de scheepvaart worden toegebragt. Ook ten aanzien van andere werken en ondernemingen, waaraan op zoo onbekrompene wijze van Rijkswege subsidien worden verstrekt, vraagt hij, hoe ver de Staat mag voortgaan in de krachtige wijze, waarop hij optreedt ter ondersteuning der nijverheid. Hij meent dat in vele ondernemingen en werken, hoe nuttig en belangrijk ook, het algemeen òf Rijks belang òf in het geheel niet òf slechts in zeer geringe mate is betrokken, maar dat het daarbij voor het meerendeel betreft onderwerpen van gewestelijk, plaatselijk of particulier belang. Hij acht het dus een verkeerden weg, dien de Regering in dit stuk volgt en vestigt hierop vooral de aandacht van den Minister, opdat op dien weg niet verder worde voortgegaan.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft de verschillende sprekers beantwoord, en deze afdeeling verdedigd tegen het verwijt, dat daarbij steeds een toenemend eindcijfer op de begrooting zou zijn uitgetrokken. Hij betoogde, dat, vergeleken met de vroegere ramingen en met het oog op het nut en de noodzakelijkheid der uitgaven in deze afdeeling, waartegen hij de voordeelen overstelde, het verschil met de vorige begrootingen weinig beduidend was, en dat de uitgetrokken posten niet konden gemist worden. Zoo. is o. a., de voor rivierverbetering uitgetrokken som een deel van het sedert 1849 krachtig aangevangen stelsel, doch waarvan de verhooging was wegens den verhoogden prijs der materialen en de rijzing der arbeidsloonen. Onder de ophelderingen van punten bij deze discussie ter sprake gebragt, gaf de minister te kennen, dat, na herhaald onderzoek, gebleken is, dat het vroeger ontworpen plan van een kanaal in Noord-Braband, in weerwil der daartegen bestaande bezwaren, het eenige uitvoerbare is, en dat daaromtrent waarschijnlijk nog in deze zitting een wetsontwerp zal worden aangeboden. Eindelijk erkende de minister ten volle de noodzakelijkheid eener algemeene wet op den Waterstaat, doch wegens het moeijelijke en veel omvattende van het onderwerp en de vele wetten, wier indiening spoed vereischt, kon hij de verzekering niet geven, dat eene wetsvoordragt op den Waterstaat spoedig zou kunnen worden aangeboden. Zoolang die wet er niet is, gelooft hij intusschen. dat de bevoegdheid, aan de provinciale Staten bij de Grondwet toegekend, om verandering te maken in de bestaande reglementen en nieuwe vast te stellen, geenszins kan worden betwist.

Nadat de algemeene beraadslaging over de afdeeling gesloten was, is over de onderscheidene artikelen gehandeld.

Bij art. 70 zijn verscheidene opmerkingen of vragen gedaan, aangaanden den toestand der rivieren in 't algemeen, of van bepaalde rivier-takken in 't bijzonder; aangaande de waterverdeeling op den IJssel, Rijn en Waal, en betreffende onderscheidene werken, die op sommige punten reeds ondernomen of voorgenomen zijn.

Bij art. 77 is de aandacht gevestigd op de noodzakelijkheid van de regeling van het Buiksloter-veer; waarbij ook ter sprake kwamen de plannen van het bouwen eener brug over het IJ, en de noodzakelijkheid van een geschikt communicatie-middel bij het Katerveer.

Art. 80 (behelzende subsidien aan besturen, maatschappijen, enz., als bijdragen tot bekostiging van werken) heeft mede aanleiding gegeven van het doen van vragen en het mededeelen van inlichtingen. — De heer *v. Bosse* heeft voorgesteld, dit art., bedragende *f* 283,935, te splitsen in zoo vele onder-artikelen (41) als er onderscheidene subsidien in den toelichtenden staat zijn opgenomen. De minister heeft verklaard, zich daarmede te kunnen vereenigen, indien de Kamer het noodig acht. Na eene langdurige woordenwisseling is dit amandement verworpen met 45 tegen 18 st., en is art. 80 in zijn geheel aangenomen.

Morgen zal de beraadslaging voortgezet worden.

Utrechtsche Schouwburg.

Ll. Donderdag (30 Nov.) gaf de heer *J. Eduard de Vries*, voor de 2e voorstelling van het Abonnement, de met zorg door eene bekwame hand naar het Fransch bewerkte vertaling van *Delphine Gay's* (Mevrouw *Emile de Girardin's*) keurige komedie: LA JOIE FAIT PEUR: VREUGD BAART ANGST, waarvoor, intusschen, misschien wel een gepaster titel in het Hollandsch zou te vinden zijn. — Al de rollen werden volmaakt goed vervuld, doch vooral wist de Heer *Albregt*, als *Noël*, *de oude bediende*, het publiek bijzonder door zijn luimig spel te vermaken, terwijl hij tevens, bij enkele zéér roerende oogenblikken, blijk gaf van een Tooneelkunstenaar te zijn, die niet alleen een karakter *begrijpt*, maar te gelijk de gave bezit van het in alle nuancen naar waarheid *uit te drukken*. Ook Mevr. *Engelman-Bia*, als *de Moeder*, en Mevr. *Sablairolles*, als *de Dochter*, droegen ruimschoots de toejuiching der talrijke bezoekers van den Schouwburg dien avond weg.

In DE JONGE DAMES VAN ST. CYR, waarmeê deze voorstelling (schoon wat vrij laat!) gesloten werd, verwierf de Heer *Albregt*, op nieuw, luiden bijval, als *Dubouloy*, de zoon van den pachter, terwijl zijne verdienstelijke echtgenoot, Mevr. *Albregt Engelman*, met Mevr. *Sablairolles*, als de twee jonge *Dames van St. Cyr* de toeschouwers, door de levendigheid van haar spel, aangenaam bezig hielden. Zoowel in het voorstuk, als in het Blijspel van *Alexander Dumas* trad de Heer *Morin* mede verdienstelijk op; in het laatstbedoelde handhaafde ook de Heer *Veltman*, als de *Hertog van Anjou*, den roem, die hem als bekwaam Akteur steeds volgt. — De kostumen, waarin het tweede stuk werd voorgedragen, mogten werkelijk zeer fraai genoemd worden. Het orchest had ditmaal eene vrij groote wijziging ten goede ondergaan, en het geheel dezer gansche voorstelling was onberispelijk, ja, strekte den Heer *de Vries* werkelijk tot eer. Hij zorge slechts voor *één uur* vroeger afloop dan *middernacht*. Vóór dien tijd komt (vooral met rijtuig) niemand te huis, en dat is toch, werkelijk, voor een komedieavond wel wat volle laat!

H.

Over Cholera,

DOOR Dr. H. J. BROERS.

IV.

In het laatste artikel werd de vraag geopperd of het niet door den zamenloop van allerhande, voor de gezondheid schadelijke omstandigheden, komt, dat sommige buitenwijken en vooral die buiten de Tollesteeg barrière, altijd zoo hevig door alle epidemische ziekten geteisterd worden; — ik zal trachten dit te beantwoorden. Was de kennis van de hygiene in vroegere tijden gering, en waren er slechts weinigen, die op het ongezonde van naauwe sombere straten de aandacht vestigden en op het verkeerde van bedompte huizen, men was het uit een politiek oogpunt grootendeels eens, dat voorsteden voor eene stad schadelijk waren. De vijand kon er zich in nestelen, de bewoners wilden gelijke regten, als de vijand naderde hadden zij er tegen dat de voorstad werd afgebroken, enz. enz., en dat was waar ook, gelijk blijkt onder anderen uit de geschiedenis van onze stad. In de tiende eeuw nestelden de Noormannen zich in de voorstad buiten de Waard en verbrandden dien eindelijk geheel en al, en toen in lateren tijd *Willem de III.* voorsloeg, Utrecht tegen *Lodewijk de XIV.* te verdedigen en ten dien einde de voorstad wilde doen afbreken, weigerden de bewoners dit en verzetten zich hevig er tegen. Utrecht is dan ook niet verdedigd. Al wat men verder niet in de stad hebben wilde, pesthuizen, lazaretten, sommige fabrieken, enz. werden buiten gehouden en men deed binnen de stad de oogen toe om niet te zien wat er daar buiten omging; de bewoners der buitenwijken werden slechts als vreemden behandeld. Van daar dan ook, dat niemand er het oog op hield, hoe het daar toe ging, en dat verzuim duurt eigenlijk gezegd nog voort. Wel is er sedert de gelukkige afschaffing van het poortgeld door den voormaligen Minister *Thorbecke*, veel verbeterd in het droevig en miskend lot der bewoners van de buitenwijken, maar nog altijd is de bestrating, en de verlichting, en het riool systeem daar even slecht, en worden de zaken meer aan zich zelve overgelaten. Voor het schoonhouden der straten wordt lang niet zoo gezorgd als voor de binnenwijken, geregelde aschkarren komen er nooit en hoogst zelden komt de policie daar om inspektie te houden. En toch betalen de bewoners dezelfde lasten als zij die binnen de stad wonen en hebben dus dezelfde regten. Zulks zal, hopen wij, wel veranderen; maar ik heb het alleen aangehaald om te bewijzen, dat nog heden ten dagen in de opinie van velen, de bewoners der buitenwijken niet geheel als volle burgers worden aangezien, en hoe stiefmoederlijk zij in den regel bedacht werden. Soms gelukte het wel eens, iets goeds tot stand te brengen, als er volgens een bepaald plan zou worden uitgebouwd, gelijk burgemeester *Moreelse* twee eeuwen vroeger wilde, die groote kanalen liet graven, de kruisvaart als anderzins; maar toch dat plan kwam niet een tot stand daar het te veel zou kosten, want ook dit gedeelte zou met een walmuur omringd zijn moeten geworden, dus aan de stad werkelijk getrokken, geene voorstad hebben uitgemaakt. De bepaalde voorsteden echter werden gebouwd, geheel en al naar de willekeur der bouwmeesters, naar de behoeften der arme lieden, en zoodoende werd er aan gezondheid en reinheid op geenerlei wijze gedacht. In plaats van straten bouwde men stegen die dood liepen en wanneer men de buitenwijk der Tolsteeg barrière nagaat, zal men niets dan zulke stegen en weder stegen in die stegen vinden, waar nooit de wind kan doorwaaijen. De huizen in evenredigheid bekrompen, slecht, donker en bedompt geven tot ongezondheid nog meer aanleiding, en daarenboven houden de meeste lieden er een mestvaaltje of een varkentje op na, en verpesten de lucht en den bodem nog meer. „Dat zijn wij buiten zoo gewend" hoort men dagelijks, en waarlijk aan alle hevige epidemien zijn ze ook al gewend. Daar buiten Tollesteeg is das gelegenheid in overvloed om ziek te worden, en erg ziek te worden ook. Doet het kerkhof er ook iets toe? die vraag heb ik mij zelven dikwerf gedaan en die deden velen, en ze is vooral belangrijk nu de straat buiten Wittevrouwen zoo wordt bebouwd in wier midden het Roomsche kerkhof gelegen is. Ik geloof van neen, als men die rustplaatsen der dooden maar niet insluit en men gelegenheid geeft aan de wind, om er over heen te waaijen; want tot staving van mijne meening kan ik aanvoeren, dat ik de minste zieken aan cholera en aan typhus, die buiten de Tollesteeg altijd heerscht, gehad heb in de onmiddelijke nabijheid van het kerkhof, maar altijd op verder verwijderde plaatsen. In die stegen, in die zoogenaamde culs-de-sac, daar heerscht de typhus altijd.

Is de ellendige toestand der voorstad buiten Tollesteeg, eene vrij genoegzame en geldige reden, om

de ongezondheid dier plaats te verklaren; men denke ook dat de stad zelve op vele plaatsen niet beter is en dat zulks al twee eeuwen vroeger het al is geweest. Want Utrecht is niet uitgebouwd, plan van *Moreelse*, dat op touw gezet was, dat er te veel menschen in de stad waren, is doorgegaan, en al wat sints die twee eeuwen aan volksmassa er bij gekomen is, heeft men in de stad de, binnen de oude muren gestopt en opeengepeld. Waar slechts een plekje, een tuintje open was den nieuwe woningen gezet, en van daar dat alles ellendig er uit ziet als men zulks maar eenig- kan voorstellen. Vele menschen zien het niet, ik heb hooren beweren, dat ons plan om de ne woningen af te breken niet noodig was daar stegen en straten ruim genoeg waren. Die zoo eken hebben zich nooit eens met eigen oogen overgd wat er alzoo in Utrecht te zien is, wat jamren er van dien aard te aanschouwen zijn; maar noeg is het opsommen van het feit, de geprojecde uitlegging in 1640, om een ieder overtuigd doen zijn, dat er nu twee eeuwen verloopen zijn, enen genoeg gevonden kunnen worden, om Utrecht der de zeer ongezonde steden te rekenen op somge punten der stad, en dan te regt of ten onregte n naam aan de geheele stad te geven.

Komen wij nog eens terug op de voorstad buiten Tolsteeg-barrière, dan merken wij op dat er echts drie straten of stegen gevonden worden, de nsteeg, de *Ooster-* en *Westerkade*, en dat deze e straten ongeveer een vijf en twintig tal stegen vatten, waarbij er geen eene behoorlijke luchtverraching bekomen kan. Op de beste en meer beonde gedeelten vindt men daarenboven nog opene stbakken, en groote opene goten en riolen vol modr loopen overal heen en verpesten de lucht. De nste stegen zijn zoo breed dat er een wagen zou oor kunnen komen, vele staan bij zware regens geel onder.

Ofschoon niet zóó slecht, zijn de andere voorden op vele plaatsen niet beter, vooral wanneer men chter in de Weerd komt. De bemuurde Weerd was roeger eene bijzondere ambachtsheerlijkheid, doch is geen vergelijking in den regel met die van Tolsteeg te maken. Verspreiden zich nu epidemiën oor het land, dan vinden deze een vruchtbaren kker in de voorsteden en gaan van daar over in stad zelve. Zoo begon de epidemie van cholera 1832 buiten de Tollesteeg, in 1848 buiten de aard en sprong daarop spoedig in de naastbijgelegene wijken der stad zelve over.

Wil men dus voor de gezondheid der stad maatregelen nemen, dan moet men tevens, of wel in de erste plaats voor de voorsteden gaan zorgen, en deze in gelijke voordeelen met de stad zelve laten deelen. Daarenboven wake men, dat de overige buitenwijken niet evenseens bedorven worden, door b. v. de breedte van elke nieuwe straat te bepalen, en zoo mogelijk een vast plan te maken, waarop verder kan gebouwd worden. Om daaromtrent een enkel voorbeeld te geven, zoo zijn de nieuwe woningen buiten Wittenvrouwe gebouwd, in eene steeg geplaatst, die aan den ingang volstrekt geene ruimte heeft, en die dus volkomen ondoelmatig is. Wil er van die steeg iets goeds komen, dan moeten de huizen aan de zoogenaamde Biltstraat worden afgebroken, en zoo eene straat gemaakt, die beantwoordt aan de vereischten der hedendaagsche gezondheidsleer.

In een volgend artikel zullen wij eens eene korte opsomming en uiteenzetting geven der ellendige stegen en buurten, die in de stad gevonden worden, om later, met de statistiek der cholera in de verschillende epidemiën, in de hand, het aantal offers te vergelijken met die, op hetzelfde getal bewoners, in de anderen wijken gevallen zijn.

P. S. Aangenaam zal het mij zijn, met den schrijver van den anoniemen brief, over dit onderwerp, nader in kennis te komen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, Zondag 3 December.

Wij hebben berigten uit Konstantinopel over Semlin, tot den 23. Nov. Bij het Turksche ministerie heeft eenige verandering plaats gehad. *Reschid-Pacha* is tot grootvisier en *Ali-Pacha* tot minister van buitenlandsche zaken benoemd.

De oorlogsberigten uit de Krim behelzen, dat het bombardement van Sebastopol blijft voortduren. De cholera en de koortsen rigten vele verwoestingen in de beide legers aan.

Te Varna blijft het inschepen van Turksche troepen voortduren.

BERLIJN, 2 December.

De eerste kamer heeft met 69 tegen 27 stemmen, die aan graaf *Rittberg* den voorzitter der vorige 1e kamer waren gegeven, prins *v. Pless* tot voorloopig voorzitter benoemd. Men weet, dat in beide kamers de voorzitter en vice-voorzitters eerst voor eene maand en vervolgens voor de geheele zitting worden gekozen.

In de 2e kamer is graaf *Schwerin* tot voorzitter benoemd met 157 stemmen, terwijl er 99 stemmen op den heer *Noeldechen*, kandidaat der regterzijde, werden uitgebragt. De heer *v. Arnim*, kandidaat der regterzijde, is daarop met 135 stemmen tot vice-president gekozen, terwijl de heer *v. Rechensperger*, de kandidaat der linkerzijde, 125 stemmen vereenigde. Voor het 2e vice-presidiaat had de kandidaat der linkerzijde weder de meerderheid; de heer *v. Bethmann-Hollweg* had 136 stemmen, terwijl de heer *v. Geijer*, de man der regterzijde, 124 stemmen bekwam.

— De vraag naar koloniale waren wordt in de binnenstreken van Rusland zeer groot. Eene Russ. maatschappij heeft zich te Kowno vereenigd, om het vervoer over land op de grootst mogelijke schaal te drijven. Die maatschappij zal zich ook bezig houden met de herstelling van in den laatsten tijd verwaarloosde wegen. Voorloopig heeft de maatschappij 1400 paarden met 400 karren in beweging gesteld, om daarmede een geregeld vervoer aan te vangen. — Het verbod van uitvoer van granen wordt uit Polen en geheel Rusland met de grootste gestrengheid volgehouden. De invoerregten langs Pruissen van een aantal fabriekgoederen zijn daarentegen zeer verlaagd.

FRANKRIJK.

PARIJS 3 December.

De *Moniteur* berigt: „Heden 2 December is een verdrag van bondgenootschap te Weenen tusschen de gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk en Groot Brittanje geteekend."

Het officieel blad bevat vervolgens eene loftuiging op de gedragingen der marine, en laat daarop een aantal bevorderingen volgen, waaronder de vice-admiraals *Parseval-Deschênes* en *Hamelin* tot admiraals, 4 kapiteins tot vice-admiralen, enz. Ook een groot getal ridderorden van het legioen van eer zijn uitgedeeld.

Uit het hoofdkwartier van het verbonden leger in de Krim geeft de *Moniteur* tijdingen tot den 22. De Engelsche riflemen hadden in een gevecht met een Russiesch korps in den nacht van den 20. op den 21. het voordeel behouden. Men bleef steeds in het verbonden leger vol vertrouwen op den goeden einduitslag der onderneming.

De twee officiële verslagen van de generaals *Forey* en *Bosquet*, omtrent de deelneming van hunne divisiën aan het gevecht van den 5. Nov. bij Inkermann, worden eerst heden openbaar gemaakt. Ze bevatten niets belangrijks, 't geen niet al bekend is. — Omtrent het leger der verbondenen wordt nog gemeld, dat de verdedigingswerken der Engelschen en Franschen thans volkomen zijn. Den 14., 15., 16. en 17. zijn voor de soldaten harde dagen geweest. Bij vinnige koude viel er aanhoudend regen, met dunnen hagel vermengd. De storm van den 14. had de tenten en barakken omver geworpen, ten gevolge waarvan 8 man zijn omgekomen. Daar men geen gebrek aan hout heeft, herstelt men alles weder. — De hospitaaldienst is nog niet goed geregeld; doordien een aantal officieren van gezondheid gesneuveld is, heeft men de hulp moeten vragen van een 20 tal leerlingen van de Turksche militaire geneeskundige school. De Sultan bewijst evenzeer als de Ministers de meeste voorkomendheid jegens de gekwetsten en zieken; de eerste zendt allerlei ververschingen en de laatsten bezoeken de hospitalen steeds met ijver. — Omtrent de vloten, verneemt men, dat 30 à 40 transportschepen geheel verloren of althans ongeschikt voor verdere dienst zijn geraakt. De Henri IV wilden de Russen beschieten, toen hij op de kust van Eupatoria was geworpen. De bemanning liet hen hunne artillerie plaatsen, maar gaf, toen deze in orde was, de volle laag. Dit deed de Russen in overijling wijken. De gewonden lieten zij achter. De Henri IV heeft die later medegevoerd.

Terwijl het leger der verbondenen door de aanvoeren thans bijna aan niets meer gebrek heeft, moet het Russiesch leger voor een groot deel uit Sebastopol gevoed worden. Op den duur moet dit, zou men denken, den voorraad eener vesting uitputten, en de aanvoer over land heeft natuurlijk veel bezwaar.

Eupatoria is door 2000 man verbondene troepen bezet en in goeden verdedigbaren staat gebragt.

Den 7 Nov. hebben de Russen die stad weder bestookt, maar zijn op nieuw teruggeslagen.

Uit Konstantinopel zijn er een aantal tijdingen tot den 20. loopende. De Engelsche schepen Pyrenus, Ganges, Rodwel, Lord Raglan en Tijranie zijn in de Katchabaai op de kust geworpen; de bemanning van al deze vaartuigen is gered. De Pyrenus is verbrand. De Donau is bij kaap Cherson verloren, zonder dat de bemanning is verongelukt. Te Balaklava zijn de Prince, Resolute, Kenilworth, Wildevove, Progress, Wanderer en Malta tegen de rotsen aan stuk geslagen. Van de bemanning dezer schepen zijn slechts 30 à 40 personen gered.

— De heer *Barbey* heeft aan de regering voorgesteld de Russ. krijgsgevangenen van Bomarsund tot den scheepsbouw aan te wenden. 35 à 40 Russ. timmerlieden hebben verlof bekomen naar Honfleur te gaan, om er te arbeiden.

PARIJS, Maandag 4 December.

De *Moniteur* deelt eene dépêche mede uit Bucharest van den 29. Nov., behelzende het volgende:

„De generaal *Canrobert* berigt, van den 22. Nov., dat er sedert den 17. Nov. geen belangrijk gevecht had plaats gehad.

„De belegeringsbatterijen hadden derzelver vuur niet opgehouden tegen den vijand, die achter zijne verschansingen onbewegelijk was.

— 4 *Dec.* 4½ pCt. 96,00; 3 pCt. 72,75; Sp. 3 pCt. 34½.

⁂ De ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat sedert de laatste aankondiging nog bij hen zijn ontvangen de navolgende giften ten behoeve der behoeftige cholera-lijders.

Van *N.* 2 Coupons *f* 12.37⁵ is *f* 24.75, van den heer *W. f* 10.—, van *G. W. f* 12.37⁵, van *P. L. f* 10.—, van eenige bloemisten onder de zinspreuk *Flora f* 10.—, van den heer *de Rijk qq. f* 10, van *S.* drie *f* 10.— stukken, van *D* een half anker roode wijn en een kwart anker rijnwijn.

De ondergeteekenden nemen deze gelegenheid waar de edelmoedige gevers dank te zeggen voor het in hun gestelde vertrouwen, en tevens voor de giften aan hen ter hand gesteld, waardoor zij in staat gesteld werden tot op den 30. November ll. de behoeftige cholera-lijders of derzelver betrekkingen van het noodige te voorzien ingevolge de voorschriften van heeren doctoren.

Zij noodigen de edelmoedige gevers uit inzage te nemen van hun gehouden beheer, waartoe de gelegenheid zal gegeven worden ten stadhuize op eenen nader te bepalen tijd, waarvan de bekendmaking zal plaats hebben.

Utrecht den 4. December 1854.

De Commissie voornoemd,
J. HINLÓPEN.
A. H. METELERKAMP.
P. C. WALLAND.

⁂ DE COMMISSIE VAN LANDBOUW in de provincie Utrecht maakt bij deze bekend, dat op de premie-keuring der dekhengsten, gehouden op den 2. December jl., de navolgende premiën door haar zijn toegekend:

Aan de Wed. van JOHANNES OOSTROM, te Schalkwijk, voor haar zwarten, 5½jarigen dekhengst, hoog op de schoft 1 el, 5 palmen, 8 duimen, en aan JAN BUIS, te Mijdrecht, voor zijn bruinen, 5½jarigen dekhengst, hoog op de schoft 1 el, 5 palmen, 8 duimen, ieder eene premie van *f* 70.—.

Aan PIETER VAN BUUREN, te Jaarsveld, voor zijn 2½jarigen dekhengst, zijnde bruin-kol, hoog op de schoft 1 el, 5 palmen, 8 duimen, en aan FRANS VAN DIJK, te Wijk bij Duurstede, voor zijn 2½jarigen dekhengst, zijnde bruin-kol, hoog op de schoft 1 el, 5 palmen, 8 duimen, ieder eene premie van *f* 50.—.

Er waren 12 dekhengsten ter mededinging aangebragt, waaronder er echter geen werd gevonden, welke wegens gestalte en hoedanigheden geoordeeld is de uitgeloofde premie van *f* 100.— waardig te zijn, zoodat, in plaats dier premie, twee premiën van *f* 50.— zijn toegekend.

Utrecht, 4 December 1854.

Namens de Commissie voornoemd,
J. J. DE GEER, *Secretaris.*

⁂ Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER G. S. SIEBERT COSTER—BOLK.

Alkmaar, 3 December 1854.

⁂ Heden overleed, tot groote droefheid van zijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, HERMANUS JOHANNES SCHONENBERG, in den ouderdom van 73 jaren.

Utrecht JACOBUS J. SCHONENBERG,
28. November 1854. uit aller naam.

Dienende deze tot *algemeene* kennisgeving aan vrienden en bekenden, zoo binnen als buiten de Stad.

⁂ Utrecht den 3den December 1854. Gister avond om 10 ure is, na een langdurig lijden, zacht en in de hope des beteren levens, ontslapen, onze geliefde Zuster en Behuwdzuster ANNA CLEMENTIA VAN HEYNINGEN, in den ouderdom van 61 jaren en 9 maanden. Uit aller naam,

C. EBBENHOUT,
VAN HEYNINGEN.

Utrechtsche Schouwburg.

Met toestemming van het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur

Zullen de Noord-H. Tooneelisten onder directie van den Heer **J. EDUARD DE VRIES,** de eer hebben te geven op

DONDERDAG 7 DECEMBER 1854.

(No. 3 VAN HET ABONNEMENT.)

SULLIVAN,

OF DE TOONEELSPELER VAN DRURY-LANE,

TOONEELSPEL in drie Bedrijven, naar het Fransch, van MELESVILLE.

SULLIVAN, de Hr. **A. PETERS,** (als gast.)

GEVOLGD DOOR:

MARGO

OF DE GEVOLGEN EENER GOEDE OPVOEDING,

BLIJSPEL *met zang.* Naar het Fransch van CLAIRVILLE, door G. v. BEEK.

Aanvang half 7 ure precies.

Prijzen der Plaatsen: Eerste Rang *f* 1,99; Tweede Rang *f* 1,40; Parquet *f* 1,25; 1e Amphitheater *f* 1,10, Parterre *f* 1,00; 2e Amphitheater *f* 0,65; Gaanderij *f* 0,40. *Heeren militairen in uniform in alle rangen half geld.*

De Plaatsen kunnen besproken worden bij den Heer DOESBURG, en aan den Schouwburg van 10—3 ure.

*** Vele Kiezers in het District *Amersfoort* vestigen de aandacht hunner mede-kiezers, ter vervulling van de vacature in de Provinciale Staten, welke op den 13. dezer zal plaats hebben, op den Heer **Mr. A. R. van Bel,** Kantonregter te Amersfoort.

*** Die iets te vorderen of onder zich mogten hebben van — of verschuldigd zijn aan de Heeren L. A. en A. J. BRUYN, uitgeoefend hebbende de Steenfabriek, genaamd *Vecht en Rhijn*, te Breukelen, beiden overleden, worden verzocht daarvan voor of op den 15. December e. k. vrachtvrij opgave, betaling of afgifte te doen ten kantore van den Makelaar G. T. BRUYN, op de Prinsengracht over de Kruisstraat te Amsterdam, of ten kantore van den Notaris N. FRANÇOIS SNEL, te Breukelen.

UITLOTING.

*** Kerkv. der Ned. Herv. Gem. van Utrecht brengen ter kennisse van daarbij belanghebbenden, dat, ingevolge het berigt der Kerkelijke Negotiatie van den jare 1825, op den 4. dezer, de 27ste uitloting heeft plaats gehad: waarbij zijn uitgetrokken de nummers 64, 80 A. B., en 100 A. B. C. D. Welke obligatien alzoo losbaar zijn gesteld, en zullen worden afbetaald na 1° Januarij 1855, des Zaturdags van 10—12 ure, ten huize van den Administrateur J. A. GROTHE, aan de Drift.

PAARDENMEST.

*** Op Zaturdag den 9. December 1854, des namiddags ten 1 uur, zal de Hoofdadministratie van het Regement Veld Artillerie publiek verpachten, de MEST der Paarden, te Utrecht gestald, gedurende het jaar 1855, in het *Hotel de l'Europe*, bij den Heer STUYVENBERG; alwaar de conditien ter lezing liggen.

*** Op Donderdag 7 December 1854 HOUTVERKOOPING op *Voordaan*, aan den Groenen Kan, van: HAKHOUT, gevelde ESSCHEN- IEPEN- en EIKEN BOOMEN, geschikt tot werkhout; voorts drooge KAGCHELBLOKKEN en TAKKEBOSSEN, ten overstaan van Mr. H. A. R. VOSMAER, Notaris te Utrecht.

HOUTVERKOOPING

*** Op Woensdag den 13. December 1854, des voormiddags ten 10 ure, zal op de Buitenplaats *Rustenhoven*, aan de Maartensdijk, worden verkocht: zwaar EIKEN HAKHOUT SPARREN BOOMEN, mitsgaders drooge TAKKEBOSSEN.

*** Bij den Boekhandelaar J. D. DOORMAN, in de Lijnmarkt, is uitgegeven:

I. AGENDA, VOOR 1855, (gebonden in geheel Leêr.

Deze 6e Jaargang bevat, behalve het gewone belangrijke Voor- en Achterwerk en den Agenda zelv

Eene Telegraaf-Kaart van Europa;

Alsmede complete tarieven van de RIJKS-TELEGRAAF en de bestaande PARTICULIERE TEL GRAAF-ONDERNEMINGEN zoo hier te lande als ook in de overige rijken van Europa.

Prijs *f* 1,30.

II. DAMES-ALMANAK VOOR 1855.

Met wit porceleinen omslag in kleurdruk, verguld op sneê, in wit moiré étui. Bevattende 12 *gedicht getiteld*: I. Gij zijt het bloeijend roosje. II. De taal der liefde. III. Waarheen? IV. Liefde's wensch V. Uw spiegel. VI. Duizendmaal voor u te sterven. VII. Goeden nacht! VIII. De bode der lief IX. Wees niet jaloersch. X. Ware liefde dartelt niet. XI. 't Roosje der liefde. XII. Is 't waarheid?

Prijs *f* 0,50.

III. PORTEMONNAIE-ALMANAK VOOR 1855.

Bevattende, behalve het gewone Kalender-werk, opgaven betreffende Spoorwegen, Telegrafen, Briefpo Zegel, enz. en PLATTEN GROND van de voornaamste steden des rijks.

Prijs *f* 0,20.

IV. Acht verschillende **Kantoor-, Toilet-, Salon- en Portefeuille-Kalenders** voor 1855, van *f* 0.07⁵ tot *f* 0,50.

*** Op Donderdag den 14. December 1854, 's morgens ten 9 ure, zal de Notaris DE BALBIAN VAN DOORN, *te Jutphaas*, verkoopen: zeer zware hoog opgaande IEPEN- en WILGEN BOOMEN, ELZEN- ESSCHEN en WAARDEN HAKHOUT, BRANDHOUT en HOOI.

*** Ten gevolge van overlijden, *UIT DE HAND TE KOOP*, eene KRUIDENIERS AFFAIRE, waarin tevens de Handel in TABAK, DROOGERIJEN en VERFWAREN wordt uitgeoefend, en een zeer goed burger bestaan oplevert. Dadelijk of later te aanvaarden. Op franco aanvrage zijn nadere informatien te bekomen ten kantore van den Notaris IMMINK, te Ysselstein.

*** Er wordt bij fatsoenlijke Jufvrouwen aangeboden het WOLLEN- en LINNENNAAIJEN benevens BORDUREN en verdere HANDWERKEN te onderwijzen tegen *f* 40,— 's jaars. De Leerlingen kunnen haar eigen werk meêbrengen; ook is er gelegenheid om KOSTLEERLINGEN te plaatsen. Adres letter O., franco, bij den Boekhandelaar B. DEKEMA, Steenweg, te Utrecht.

*** Alhier is een Koopman gearriveerd met eene groote partij SAKSIESCHE KANARIEVOGELS, zingende bij avond zoo goed als bij dag den Nagtegaalslag de Bel en Waterrol. Gelogeerd in *het Wapen van Vianen*, in het Twijtstraat.

*** C. J. ABRAAS is gearriveerd met eene groote collectie HONDEN, van veel verschillende soorten, alle van het fijnste ras, voor Heeren en Dames. Is gelogeerd op de Varkenmarkt bij G. DEGENS, in *het Oud Eigen.*

OESTER EN KREEFTENBERIGT.

*** H. KOENDERS, op de *Vischmarkt*, heeft heden aangekregen eene lading Frisch-vangersche Texelsche OESTERS, Zeeuwsche en Engelsche, als ook Zeeuwsche KOR-OESTERS en ZEEKREEFTEN, Engelsche BOKKING, SPROT, CITROENEN, Bootsmans WINTERHARING, fijne gemarioneerde HARING, PALING in het Zuur, opregte Bergsche ANCHOVISCH, fijne gemale LENG, opregte ENGELSCHE BIEREN, enz.

*** Door den Boekhandelaar J. H. SIDDRÉ is uitgegeven:

A. D. VAN BUREN SCHELE. **Het Vaderland en Oranje.** OUD EN NIEUW. **Hulde aan Z. M. Koning Willem III.** ***f* 4,—.**

Le même Libraire a reçu:

RECUEIL SUPPLEMENTAIRE DE

CANTIQUES

pour le culte public, recueillis et publiés par la Réunion des députés des églises Wallonnes des Pays Bas.

Relié *f* 2,05.

En Feuilles - 1,50.

Boekh. van W. E. J. TJEENK WILLINK *te Zwolle.*

*** **Het EVANGELIE van JOHANNES,** GEBRAGT IN HUIZEN EN HARTEN. *Een Godsdienstig en Wetenschappelijk Dagboek voor beschaafde Christenen*, nagelaten door Dr. G. H. VAN SENDEN. 1e Deel *f* 3. — 2e Deel *f* 3.30.

Dit werk zal in 3 dln. de 59 afdeelingen bevatten, waarin het geheele Evangelie van JOHANNES door den rijkbegaafden kanselredenaar bewerkt is.

DE OPVOEDING beschouwd als *Middel Wering en Vermindering van Armoede*, door ***WILLIAM ELLIS***, *Uit het Engelsch*, door J. BREDIUS. Met eene Voorrede en aanhangsel, *benev* een open brief aan den Minister van Binnenl. Zak over de nieuwe Wet op het Onderwijs. — *f* 1.

J. R. Mc. CULLOCH, ESQ., over *omstandigheden*, die den **PRIJS der WERKLOONEN** en den **TOESTAND** der **ARBEIDENDE KLASSEN** *bepalen. Uit het Engelsch met Aanteekeningen* van W. SLOET TOT WESTERHOLT. *f Prijs* 1.80.

SLOET'S TIJDSCHRIFT *voor Staathuishoudkunde en Statistiek.*

Eerst sinds de oprigting van dit Tijdschrift is men te lande begonnen de Staathuishoudkunde meer algem te beoefenen. Thans reeds mag onder ons die wetensch eene voor den beschaafden stand onmisbare heeten. Hi door aangemoedigd, besloot de verdienstelijke Redac ten vorige jare tot eene maandelijksche uitgaaf. Elk wordt te dien einde gesplitst in 8 St. van ps. ms. 4 druks en kost bij int. *f* 5.50, buiten int. *f* 6.50. Vo hen, die een *geheel* stel der reeds uitgegevene deelen langen, is zulks tegen inteekeningsprijs te bekomen.

A. B. C. der SCHEIKUNDE, *voor een Landbouwer*, en voor ieder, die zich op eene gemakkelijke wi de grondbeginselen der wetenschap wenscht eigen maken. — Naar K. L. KRüTZSCH, door F. ENKELAAR. — 144 en XIV bladz. *f* 1.20.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Ned Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*)

Dec	Uren.	Wind-rigting.	Wind-kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Aanmerkingen
3	2	w.	3	756,98	46,6	+ 4.9	0,88	0.3	Betrokken.
	10	w.	5	53,10	46 6		88	0.2	Bewolkt.
4	8	nw.	3	55,98	45,3		92	0.3	Zwaar bewolkt.
	2	wnw.	3	60,79	45,3	+ 4.1	78	0.8	Bewolkt.
	10	wzw.	2	61,17	42,3		91	0	Idem.
5	8	zw.	3	56,50	46,1		90	0	Betrokken.

AMSTERDAM 4 December 1854.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld. . . .	2½	pCt.	59	59¼	59⅛
dito dito	3	„	70¼	70⁵⁄₁₆	70⅛
dito dito	4	„	88¾	89	88⅞
Oost-Indische Leening	4	„	88¾		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	„	99⅞		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	99⅞	100⅛	100
Obligat. 1828 en 1829	5	„	99⅞		
Certificat. 1831 & 1833	5	„	83	83½	
Certificaten 1840 . .	4	„	74⅞	75	74⅞
Certificat. bij *Stieglitz*	4	„	73⅞		
dito Adm. te Lond.	4½	„	84½	84¾	84⅝
Certific. van Assign. .	6	„	56½		
POLEN.					
Obligatien	4	pCt.	65¼	65½	
SPANJE.					
Obligatien	1	„	18⅛	18¼	18³⁄₁₆
dito	3	„	37⅝		
Binnenl. Schuld	3	„	33⅛	33¼	33⅛
Bewijzen Coupons			5⁹⁄₁₆	5¹¹⁄₁₆	5⅝
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5	pCt.	63½	64¼	63⅞
dito dito N.	5	„	74⁹⁄₁₆	74⅞	74⅝
dito dito La B.	5	„	74⁹⁄₁₆	74⅞	74⅝
dito dito	2½	„	32⁷⁄₁₆	32¾	32⅝
BELGIE.					
Certificaten	2½	pCt.	47¾		48¹⁄₁₆
Certific. bij *Rotschild*	2½	„	48	48¹⁄₁₆	
BRAZILIE.					
Geld. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	95¼		
PORTUGAL.					
Obligatiën.	3	pCt.	36⅝	36⅞	36⅝
AMERIKA.					
Peru, Geldleening 1854	4½	pCt.	64¾		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.